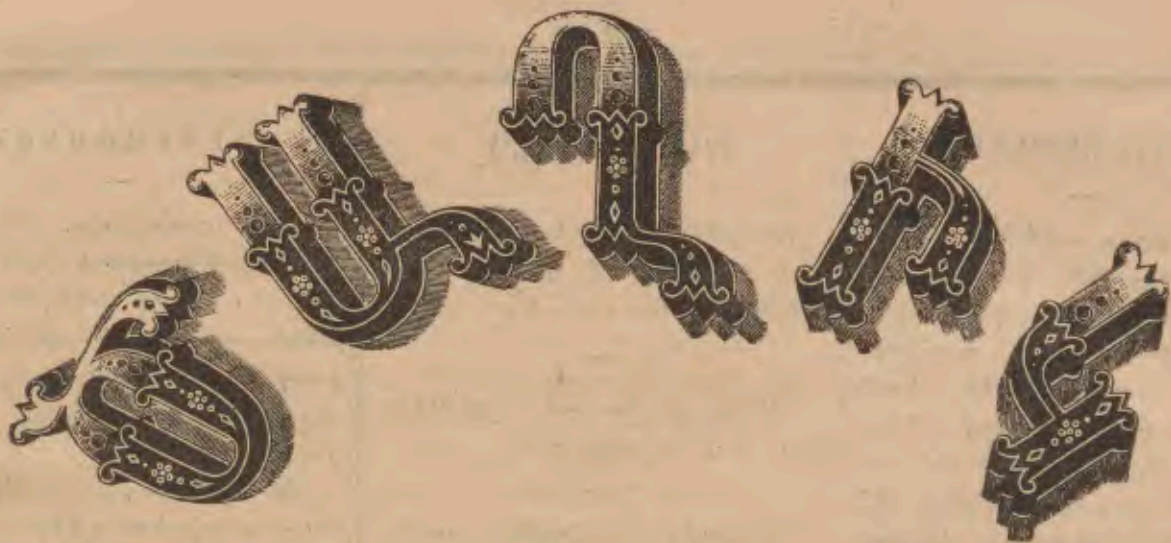

Մանուկյան տողը 2
Առաջին երեսը 5

ՄԱՆԻՔ ԱԶԳԱՅԻՆ

Gérant responsable
A. SAKAÏAN

ՄԱՆԻՔ չաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորքաբա-
թի եւ հարաթ օրերն :
Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 շուրուշ արծաթ,
— Վեցամսեայն 50. — Գաւառաց համար 110 շրշ :

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Արտօնատէր եւ Տնօրէն Անտօն Սաքաեան ,
Կ. Պօլիս , Պոստը Այի Տատտէսի թիւ 20:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնը ետ չեն արուիր :

Թիւ 10 Ա. ՏԱՐԻ

Գին 40 փութ

1887 ՅՈՒՆՎԱՐ 24 ՇԱԲԱԹ

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային կրօն. վարչութեան
մէկ հրահանգը կարդացինք լրա-
գրաց մէջ որ Բարողաց նկատ-
մամբ 23 ըդ. յօդուածով մը հե-
տեւեալընտիր հրահանգը կուտայ :

23. Բարողիչք պարտին միշտ
յորդորել զժողովուրդն՝ որ ամե-
նայն պատկառանքը եւ երկիւղած
լուծութեամբ կենան ի Ս. Եկեղեց-
ւոյ ի վառարանութիւն , միշտ
բաց գլխով ըստ առաքելական
պատուէրի . (Ա. Կորնթ. ԺԱ. Գլ.
7 համար) խրատել զժողովուրդն
հետեւիլ ճշմարիտ բարոյականու-
թեան , փախչիլ ի խաղամոլութե-
նէ , յարբեցութենէ , ի շուայլու-
թենէ , պճնասիրութենէ , հակա-
ռակասիրութենէ , եւ յամենայն
մոլութեանց՝ եւ յերկարժամանակ-
եայ պանդխտութենէ որք կոր-
ծանիչ են ընտանեկան բարեկե-
ցութեան եւ խաղաղութեան եւ
խանգարիչ բարոյականի : Պէտք
է յորդորել զժողովուրդն՝ որ տըն-
տեսագիտութեամբ եւ պարզասի-

րութեամբ վարուելով՝ ըստ կա-
րելոյն ապահովեն իրենց ապա-
գայն . եւ ի ձերութեան չտառա-
պին չաղքատութեամբ եւ զանա-
զան դժնդակ հիւանդութեամբ .
չխնայեն ու եւ զհոգութիւն ի-
րենց զաւակաց ունեւն եւ կրթու-
թեանը համար զգացնելով նոցա
դաստիարակութեան գործոյն մէջ
ընտանեկան օժանդակութեան
անհրաժեշտ կարեւորութիւնը :
Պէտք է խրատել եւ պարտաւորել
որ իրենց զաւակունքն Ազգ. Դըպ-
րոցները ղրկեն . եւ բացատրելով
նոցա օտար կրթութեան ազգա-
փնաս հետեւանքներ , զգուշացը-
նել զժողովն իրենց զաւակունքը
օտար դպրոցներ ղրկելէ :

Ահաւասիկ Պատի. Կրօն. Ժո-
ղովոյ , առաջին անգամ ըլլալով
լաւ մէկ կարգադրութիւնը ,
թուղթի վրայ գրուած :

Պօլիս գտնուող Բալուցի ազ-
գայինք , մի քանի հարիւր սառ-
րագրութեամբ բողոքագիր մը
մատուցել էին Ամեն. Ս. Պատ-
րիարք Հօր , ծանուցանող թէ ,

օրինաւորապէս պատկեալ անձի
մը կինը ուրիշի մը հետ պատկ-
ուած է , Բալուի Գաւառական
վարչութեան արտօնութեամբ
սոյն անձը իբր ներքինի նկատ-
ուելով , Սաղայն մայրաքաղաքիս
Կայս. բժշկական ժողովը քննելով
սոյն անձին ֆիզիքական վիճակը ,
հակառակը հաստատուի է :

Այժմ կը լսեմք թէ Ազգ. Պատ-
րիարքարանը պիտի հրամայէ Բա-
լուի Առաջնորդին եւ վարչու-
թեան որպէս զի այս ապօրինի
պատկը լուծելով , կրկնամուսնաց-
եայ կինը իւր օրինաւոր ամուս-
նոյն յանձնէ . եւ եթէ այս մասին
արդելք յարուցուի , տեղական
իշխանութեան միջոցաւ ի գործ
դնէ Ազգ. Պատրիարքարանի հը-
րամանը :

Այս աղէկ . հապա սա եէնի
գաբուլի Գեր. քարոզչին քթին
տակ , կատարուած կրկնամուս-
նութեան նկատմամբ ինչ տնօ-
րինութիւն եղաւ արդեօք :

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՅՈՈՒԹԻՒՆ

Երբ ազգին այժմու մեծատանց ու մանց մէջ, կարծես թէ ժողովրդեան մնացեալ դասէն զանազանութիւն համար, դաշնակցութիւն մ. կողմած են. կամ թէ աւելի մեղմ ըսելով, կուսակցութիւն մը յօրինած են, որով թէ կենցաղավարական և թէ ընտանեկան շարժումներն, ձեւերներն, բոլորովին կը տարբերի ժողովրդեան մնացեալ մասէն: Ասոնք իրենց յատուկ՝ ունին լրագիր, ընկերութիւն, երեսփոխան, թաղական, վերջապէս ինչ որ պէտք է ազգին առաջնութիւնը շահելու համար. և զարմանալին այն է որ ի հարկին երբէք չեն թեթեւիւր ազգին ընդհանրութենէն ազգասիրութեան անուամբ հանգանակութեանց ձեռնարներէ: Եւ յաճախ տեսնուած է որ հանգանակութեանց ժամանակ, ժողովրդեան արեւտկից եղբայրներ և սիրասուն քոյրեր կըլլան, մինչդեռ երբ ժողովրդէն պէտք մը չունենան, կարելութիւն տալն իսկ՝ անարժան կը համարին. մենք այս իրողութիւններն՝ ոչ թէ ասոնց դէմ ժողովրդեան հակակրօնութիւնը զարթուցանելու համար կը գըրենք, այլ, կուղենք զգացնել տալ ազոնց, որ ինչ որ ալ ըլլան, դարձեալ Հայ ժողովրդեան մի բեկորն են. եթէ այսօր ժողովուրդը իրենցմէ երես դարձնէ, ձախ կողմ դրուած զէրօյի չափ անգամ նշանակութիւններն չը մնար: Անշուշտ տոտոնց կարելութիւն, չենք ուրանար, բայց յառաջգիմական ընկերութեան նման, միշտ իւրեանց հաշտոյն գործնելուն ալ ժողովուրդը հաշտ աչօր չը կրնար նայիլ:

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Առաքինութիւնը կանանց պատւոյն պաշտպանն է, իսկ տգեղութիւնը մօրմիներնուն:

Ոսկին կուռք մ'է, որ ունեցողը ինք կը պաշտուի:

Մարդիկ ինքզինքնին խաբելով կապրին և կենաց որ աստիճան չնչին բան մը ըլլալն, մահուամբ միայն կը սովորին:

Իւր կացութենէն գոհ մարդ մը եթէ տեսնաս, աներկբայ եղի որ կեղծաւոր է:

Ոչնչութեան հաւատովը կենդանւոյն մեռնիլ է:

Եթէ զգալը կենաց հետ չը վերջանար, մարդոց համար յաւիտենութեան գոյութիւնը աներկբայի կըլլար:

Մարդիկ միշտ կը տրտնջան վաղանցուկ կենաց դարձուածքներէն, առանց գիտնալու թէ կեանքէն վերջը ի՞նչ կայ:

Ով որ իւր նկատմամբ գովասանութեանց կը հաւատայ, տրգէտ կը մնայ:

Շատ անգամ մարդս լռութեամբ կը վառտկի իւր իրաւունքն՝ մինչդեռ խօսելով պիտի կորանցներ:

Մարդ մը ինքզինքը ճանչնալով միայն երջանիկ կըլլայ:

Յ. Մ. Հ.

ԳՐԱԲԱՌԱԿԱՆ

Մեծատուն մը, մեծանուն Հայր Մ. Գարագաշեանի հրատարակած, ճաշակ Ոսկեղէն դպրութեան անուն ամսեայ հանդէսը կարգաւոր. առաջադրեց տանը մէջ բոլորովին գրաբառ լեզուն գործածել:

Եւ առ այս, տան մէջ գրանուող բոլոր ծառայներուն ու ըսպասուհեաց, պէտք եղած հրահանգներն տալէ յետոյ, կնոջն ու օրդեկացն ալ պատուիրեց որ անկէ վերջը տան մէջ գրաբառ խօսին:

Սակայն նախ պէտք էր տան մէջ գրանուողներուն սորվեցնել այս Ոսկեղէն դպրութեան լեզուն. ուստի սոյն պաշտօնն ալ իւր վրայ առնելով, նախ և առաջ տանը մատակարարէն սկսաւ:

— Առյապաղը ազգ առնեմ գրեզ բանից իմոյ լաւ ունինդիր. . հասկցա՞ր:

— Այո տէր—և ի միտ տու զազաղակս իմ— Սաղմոսին մէջ գրուած է այդ:

— Աւանակ, ճաշակ չե՞ս կարդացեր առ յապաղը ըսելը. ըլլալա՞քները ըսել է, այսինքն՝ ասկէ վերջը ըլլալիքները ահա քեզի կըրեմ, ըսածներս աղէկ լսէ:

— Շատ լաւ հիմա հասկցայ:

— Մատուցի յառաջ ուրեմն, յայտ աւրէ, արդիւեալ է ի տանըս յայսմիկ խօսիլ բարբառն աշխարհիկ. չեւ ի լուծումն ինչ պարագեալ՝ գիցուք առաջի զխընդիրն, առ զգուռն. . .

Ծառան անշարժ կը կենայ:

— Ա՛ռ զգուռն ասեմ քեզ, ո՛չ լսիցես:

— Ո՛ր դուռը առնեմ տէր իմ:

— Աւանակ, առ զգուռն ըսելը, դուռը գոցէ ըսել է. ճաշակ ոսկեղէն դպրութեան չե՞ս կարդացեր:

— Ներեցէք, մինչեւ հիմա

չէի կարդացած ասկէ վերջը հարկաւ կարդալու է :

— Ընթեռնուի ըսէ՛ :

— Շիտակը տէրիմ, ինչ ըսելիքս նո ալ կորուսի :

— Ափսոս ոչ ուսանին, այլ և վիճեալ եւս պնդին ի բանիցն վերայ. (նամակ մը տալով) զնամակս այս, առ ի վերայ զհասցէն իւր . . . :

— Այս նամակին վրայի հասցէն վերցնե՛մ, աւրե՛մ . . . :

— Ծօ ինչ հաստը գլուխ ես, սա գրասեղանին վրայէն չաշակ ոսկեղէն դպրութեանը բեր :

— Հրամեցէք տէր իմ :

— Մօտեցիր նայէ— Առնել ի վերայ— վրայ տանիլ՝ հասցնել. հիմա հասկցա՞ր այս նամակս հասցէին հասցուր :

Գլուխ վրայ ըսելով մինչեւ այս փորձանքէն պրծելու համար պիտի մեկնէր, մեր մեծատունը ըսաւ .

— Լո՛ւր ինձ :

— Ինչ տամ :

— Քեզէ՛ք բան մը ուզող չի կայ, ասա զխոհարարն զի եկեացէ այսր :

— Սա ճաշակ ոսկեղէն դպրութեանը ինծի կը շնորհէ՞ք . . . :

— Ի՛նչ պիտի ընես . . . :

— Մէջը նայիմ ու ձեզ պատասխանեմ, ուրիշ ճար չկայ :

— Ծօ ի՛նչ հաստը գլուխ ես, խոհարարը հոս զրկէ ըսի չը հասկցա՞ր :

— Զիս մի մեղադրեր տէր իմ, ինչպէս կուզէք որ մէկ օրուան մէջ Զինարէն սորվիմ. հիմա որ հայերէն խօսեցաք, կատարելապէս հասկցայ. անմիջապէս երթամ խոհարարը զրկեմ ըսելով մեկնեցաւ սրահէն :

(Շարունակելի)

ԺԱՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ

—

Ի սկզբնաւորութենէ թրախոմայի մինչեւ ցայժմ են Օր.ք 3600

Ի գիւտոյ նշանացի սիրաբանութեան 3630

Ի բարձմանէ շրջահայեցութեան ի սիրահարաց 4300

Ի տիեզերական ընդհանուր քօքողութենէ 4200

Ի գործածութենէ թուանիւրից վասն ուսեցուցանելոյ զշրջագրեստս 643

Ի չորեքտասաններորդ նորոգութենէ Շիրքէթի խայրիէի արտօնութեան 426

Ի բարձմանէ գրպանացի համայն դատարկաշրջաց Յաւաջ քան զպսակի արարողութեան ի ծննդենէ երախայից 366

Ի բարձմանէ օտար չորանոցներու 44

Ի սկզբնաւորութենէ պարահանդիսից 43

Վեցերորդ նորոգութենէ Մասիս լրագրոյ 24

Ի սկզբնաւորութենէ կայծողիկայ զգրօնիքէօգուծիւն Արեւելիքի 18

Ի բարձմանէ զվճարումն լրագրաց անդորրագրոց 43

Ի հաստատութենէ միջագային սիրահարական ընկերութեան 12

Ի նորաձեւութենէ ամուսնաթողութեան 30

Ի սկզբնաւորութենէ կըրկին ամուսնութեան 366

Ի բարձմանէ ապառիկ գընման 65

Ի շրջեղեղէ գիւնոյ և օղոյ ի տօնախմբութեան անուանց 670

Ի հաստատութենէ սիրահարական ժամադրութեանց ի պարահանդեսս 43

Ի փոփոխութենէ լաստիկին մերոյ 30

2

ՆԵՎԻՅԷ

—

Զօք ատամար էօյլէ դանն էտէրէր քի տիւնեատա, էն զիատէ զաղէթայա վէ քիթապա բարայ վէրէն Ֆրանսա ահայիսի տիր : Ֆաքաթ պու տէֆա նէշր օլունան պիր սթաթիսթիգ հիսապը, պունուն աքօսիսի խապաթ էթմէքտէ տիր : Պիր ինկիլիդ, սէնէտէ քէնտի զաղէթա վէ քիթապարընա՝ եանի օգուժաք իչին 11 ֆըրանք 37 սանթիմ սարֆ էթմէքտէ տիր :

Պիր Ֆրանսը 7 ֆրանք 87 սանթիմ :

Պիր Ալըման 7 ֆրանք 12 սանթիմ :

Ինկիլիդէր քի տիւնեանքն էն բրաթիք միլլէթի տիրէր, պու հիսապտան աշիքեար կէօրիւնիւր քի՝ մաթպուլաթըն տախի գուլվէթ վէ ֆայտէսինի էն զիյատէ աղնամըլ օլան, օնլար տըր :

ԼՕՆՏՕՆ ՇԷՀՐԻ ՄԷՖԱԼԷԹԻ

Ինկիլիդ միլլէթինին էն մէտէնի վէ զէնկին պիր միլլէթ օլաուղը քիմսէ թարաֆընտան ինքեար օլունմատըղը հայտէ, Լօնտրա շէհրինտէ պուլունան ֆաքըրլըք վէ սէֆալէթ իսէ, տիկէր հիչ պիր մէմալիքտէ պուլունան ֆաքըրլըքա մուքայէսէ օլունամազ :

Պու տէտիկիմիզէ պիր խապաթ օլմաք իւղրէ միւսիւ րինէյ նամ զաթըն, Լօնտրա սէֆիլլէրի իւղէրինէ «Ֆօրթնայթլի ըլվիւ» նամ այլը զաղէթատա նէշր իթտիկի պիր սէնտին խիւլաստընը աթիտէ նէշր իյլէրիդ :

Լօնտրանըն կիւն տօղուը ճիհէթիւտէ եաշայան խալըն, նասըլ եաշաաքըլարը իւղէրինէ, Օգսֆօրտ մաշալլէսինտէ բահաթ եաշայան խալըն մալիւմաթը եօք տըր :

Պուռուռ մեմալիքին սայքի հէր թարափընա ֆաքըրլըք հիւքմ էթմէքտէ իսէտէ, շէհրին կիւն ազգուսը թարափընտա պուլու-նան իստ-ինտ տէնիլէն ճիհէթ, քէնտիյէ մախսուս պիր ֆաքըրլըք շէհրի կիպի, տիկէր մտհէլ-լէրտէն այրըլմըլ տըր. իստ ինտ-տէ 800 պինտէն զիյատէ օէֆիլ-լէր եաշամաքտա տըր. պուռ մա-հալտէ չօճաքլար (Բաշիթիք) եա-նի՝ արգա քէմիյինին եուճալըպ էյիլմէսինտէն իլէրու կէլէն իլլէթ սրաճալը վէ ֆաքըրլտէմի (Սնէ-միք) տիրլէր, հաթտա թէէսիւ-ֆանէ օլարաք գատընլարըն սա-յըսը էրքէքլէրտէն զիյատէ տիր, իստ-ինտ վարուչընըն իշճի վէ ա-մէլլէրի, պաշըճա գատընլար տըրլար վէ կիճէ կիւնտիւզ չալըչ-մալարընա պէտէլ, անճաք ճիւզի պիր իւճքէթ ալըրլար. կիւնտէ 12-14-վէ 16 սատթ չալըչտըրլա-րընա պէտէլ, սատթտա անճաք իւշ չէյրէք Բէնի՝ եանի 15 բարա գաղանձաքտա տըրլար, Պուռն-լարըն պաշըճա իշէրի, խաս-տախանէլէրէ կէօմլէք, ֆանէլա, տօն, ասկէր բանթալօնու վէ բը-բօտտէլա տիրէրլէր. պուռ պիշա-բէլէր էօյլէ մէքրուհ պիր նէվ օ-տալարտա եաշարլար քի պիր բի-պար լօրտ քէնտի ալ քէօբէքլէրի-նի օրատա եաշաթմաղա թէնէգ-զիւլ էթմէգ. պուռ եաշտալըլարը կիւլպէլէրտէ, հիւճմա վէ սըթմա խասթէլլէրլէրի էպէտի հիւքմ էթ-մէքտէ տիրլէր. իշթէ պուռ բիս կիւլպէլէր, սահիպլէրինէ միւ-քէմմէլ սէյֆիյէլէր առտ օլու-նուրլար. վէ վագատտա էօյլէ տիր, ին զիյատէ թէէսիւֆ օ-լունաճաք հալ, գայէթ էհլի ըրդ վէ նամուսուլ գատընլար՝ ինկիլ-թէրանըն էն ալաք, սէրհօշ, խօփարտա վէ նամուսուլ խալըլ իլէ, եանպէեան եաշամաղա մէճ-պուրլիլէրլէրի տիր:

Խատ-ինտտէ տիւքքեանճըլար,

թիւճճոր խապէմէլէրի, սանաթ-քեալար վէ սայիր բապուլթալը իշլէր իյէ մէշղուլ բէք չօք էրքէք վէ գատընլարտա պուլունուր, հաթտա պուլթաղըմ իալգ, դա-յէթ չալըչլան, դայրէթլի վէ նա-մուսը տըրլար. պուլնլար մահալ-լէնին «խաս ահալիօի» եախօտ «ահալինին քայմաղը» թէսմիյէ օլունըրլար:

Խատ-ինտ վարուչընտա. պիր միլեօնա գարիպ էրքէկ, քարը վէ չօճուկ վար տըր քի պուլնլարըն եէվմի եաշամալարը առէթա պիր մուսմա տըր վէ զիյատէ թա-ճիւպէ չալան եէրի չուրասը տըր քի օն սէնէտէն պէրու, պուռ մա-հալին ահալիսի սայըսը կիթ տիր-ճէ տրթ ժաքտա տըր:

Միւսիւ Բինէյ իստինտ վա-րուչը խալըլընըն հալինի բէք տէհ-չէթլի սուրէթտէ հիքեալէ իտէր, Պուռ պիշարէլէր տէր, տահա զի-յատէ բէրիլան օլմաքտա վէ իլք կիւնըի սեֆաք պիր նիյմէթլի էր-թէ կիւն պուլամամաքտա վէ քէնտիլէրէ մուգատտէս եատի-կեարլարտան բէյտէր բէյ զարու-րի այրըլմաղտա տըրլար. պուլն-լարըն սէֆալէթի օլ տէրէճէյէ վասըլ օլուք քի, էվ էյեա կիթ-տիրքաէն սօղրա, օթէլտէ եաշա-մաքտա պիլթէր, էյեալը վէ էյ-եալը օտատա գայալ օլուր, Ազիլ տըր Նուր(*) է քանտաթ իտէր, ա-նը տախի պուլմաղ. իշթէ տէհ-չէթլի պիր գարա հիւքն տիր գա-վալընըն էթրաֆընը ալըր, օտա-քիքէտէն պուռ սէֆիլլէր, տրթըք սպիրթօտան պաշկա չէյտէ թէ-սէլլի պուլամաղ:

(*) Ազիլ տըր Նուր տէտիրլէրի, պիր թագըմ իրատըլար թարափըն-տան հաղըրլանմըլ օտալար տըրլար քի՝ եէրի եուրտու եօք պիշարէլէր, սօքալըլարտա գալմամաք իշին, օրա-յա միւրաճաթ էտիպ, օն բարա վէ-րէրէք թահթա բանքօլար իւպէրինէ եանպէեան օթուրուրլար վէ տիգար-տա գարըլ գարըլա կէրիլէն իրէ պաշարընը տայաթտաք ուեուրլար:

ՍՈՒԱՐԷ

Հէր մէյլէ վէ մահալուն պիր մէվսիմի օլտուղը կիպի, սէնէ պաշը իքի այլարը տախի, պալօ, սուարէ, իյուլ իյրէթ վէ էյլէնճէ մէվսիմի օլտուղունտան, հէր թա-րափտա՝ պա խուսուս Պէյ օգ-լունտա, սուարէլէր, պալօլար վէ սայիր թիւրլիւ շէնլիքլէր ահալի-նին «հօթ սօսիէթէ» թագըմընը մէշղուլ էթմէկէ պաշլատը:

Պիր սուարէ, հէր նէ գատար սուարէ սահիպլինէ պիր պէօյիւք դայլէ իսէտէ, օ սուարէյէ կիտէ-ճէք միտաֆիլլէր տախի աղ դայ-լէյէ տիւշար օլմաղլար:

Կիլինմէք մէօէլէսի գատըն-լարճա բէք պէօյիւք պիր մէօէլէ տիր, հօշ շիմտի էրքէքլէրտէ գա-տընլարտան աշաղը գալմաղլար. պիգ էօյլէ էրքէքլէր թտըրըրգ քի պաղը գատընլար կիպի եիւղէ-րինէ պօյա սիւրիւպ, կէօմլէքլէ-րի ալթընտան տախի գօրսէ կի-լինիլլէր:

Պուրալարը խուրճալաշտըրմաք հէր հալտէ զիւլֆիւ եարէ տօ-քանտաղընտան, սիւքիւթ իլէ իֆատէի մէրամտան պահա իտէ-լիմ:

Էվէլի ագշամ, Բէչինա տու-տունուն խանէսինտէ միւքէմմէլ պիր սուարէ հաղըրլըլը վար իտի-հաթտա առտի սուարէ տախի օլ-մալըպ սուարէ տանսան վէրիլէ-ճէք իտի. Բէչինա տուտու պիր գուսուր օլմասըն տիլէ թէքմիլ գօմանտալը էլէ ալմըլտը:

— Պագասնա կղեմէս, սալօ-նուն սօպաթը եաղըլտը. . . .

— Տուտու նէ՝ տէյօն, հէշ սալօնըն սօփասը երթըլըր մը. . .

— Հայ սօփա գաֆանտա բա-րալանսըն, ծօ, սօպա՝, սօպա՝, սօպալը եաքտըն:

— Սօպալը եախալը իքի սա-հաթ օլտու նէյինէն:

— Վայ հայվան գափալը, ծօ
շիմտիյէ գատար սէօնմիւշ տիր օ:

— Ձէօնտիւրիւսէ նէ՞ օլմուշ,
աամ աուտոււմ ուղ օլտուն, օ-
տուն եօխ տէյիլ ա՞ . . .

— Հէմէն եօղ օլտուն, օտուն
բարայրլա տըր պիլիթօրմոււն:

— Մամա, չայ վագթըր դօն-
եաքտա չըքաճաքոս, թիրպիւ-
շօնուժուղ եօր քի շիշէնին ման-
թարընը աչալըմ:

— Հայտէ կղէմէս, գարչըքի
թագուկ աուտունուն էվինէ կիթ
աէ, սէօլէ քի թիրպիւշօնու վէր-
սին, չաբուք օլ:

Ղուշ կիպի կէտէր կէլիրիմ:
տիւրէնէր կղէմէս թագուկ աու-
տունուն էվինէ կիտէր:

— Լուսի, սէն նէյէ կիլին-
մէմիշին տահա, տալէթիւրէր շիմ-
աի նէրտէ իսէ կէլիրէր. սահաթ
իւչէ կէլիթօր:

— Քա ճանըմ նէ՞ կիլեէեհիմ
պիլմէմ, կէլէնիւր տէրօլթէ՞ մի
կէլէճէք, սէմըմ մը կէլէճէք:

— Աման պիլմէմ արթըր, տէ-
քօլթէնիւրտէ եէրէ պաթսըն սէմը-
լընըպտ, բա ճանըմ շիմտի նէր-
տէ իսէ միսօֆիրէր կէլիր պու-
նէ՞ այըպ շէյ օլաճաք, իշտէ պէ-
յաղ կառնիլի մալի ֆիսթանընը
կիլ:

— Պէն արթըր սօսիէթէյէ
էյլէնճէ օլամամ, թէվճիտ եէ-
մէյի կիպի ըսըթ, ըսըթ վիրա օ-
նու կիլ, հէրքէսի զահէր իւստիւ-
մէ կիւլտիւրէճէյիմ:

— Աման պիլմէմ գըլղ . . կիթ
իւստիւմտէն, նէ՞ իստէրսէն օնու
կիլ:

— Ճանըմ նէ՞ օլմուշ, նէ՞ վար,
բաթըրաընըղ նէաիր:

— Պիլմէմ Կոմիտաս աղա,
պու ագչամ հէբսի պիրէր պօյ
չէքէյօր, իքի տիրէմ ագլըմ գալ-
տը օնուտա շաշըրաճաղըմ. օտէ-
յիլ ամա բիյանիսթ տահա կէլմէ-
տի, սաքըն պաշկա եէրէ կիթ-
մէսին:

— Նէ՞ մինասիպէթ, սահաթ

աէօրթատէ մութլաք կէլէճէք.
օնլար ֆրէնկ տիր սէօղիւնտէ
տուրուր:

— Պանա գալսա կղեմէսի պիր
տահա կէօնտէրոնէք արքասըն-
աւն, օտա թիրպիւշօն կէթիւ-
մէյէ կիթտի, օրտա գալար:

— Իշտէ կէլտի մամա, նէր-
տէ տիր կէթիրտին:

— Կիթ սէլամ սէօլէ տէտի,
էյիտէն աղնա քի թիրէ՞մի իս-
տէյօրլար, էօպիւշիւմ մի:

— Ծօ նէ՞ իստէտին քի:

— Տուտու սէլամ էթտի, թի-
րէ իլէ էօպրիւշիմիւ իստէյօր տէ-
տիմ:

— Գափասնա պիր թանէ էն-
տիրէսինքի. ծօ սանա թիրէ էպ-
րիւշիւմ լաքըրտընը էթտի՞մ, թիր-
պիւշօն հայլա՞ն, շիշէ մանթարը
չըքարըրլար:

— Հի՛չ պէշ օն հայվանըլա շի-
շէ մանթարը չըթարտըրլարընը է-
շիթմէտիմ:

— Էյ պէն պուքալըն գափա-
լըյա լագըրաը աղնատամամ, պի-
րագտա սէն սէօլէ Կոմիտաս ա-
ղա՞ . . .

Պու արա սօքաք գարըսընըն
չընզըրաղը չալընար:

— Գօշ պաք քիմ տիր Լիւսի:

— Ըօրիկ տղալարըն թագըմը
կէլտի մամա:

Քա վօւլ. շիւտի ագլըմա կէ-
լիր, ծօ կղեմէս չաբուկ գօշ սա-
լօնուն լամպալարընը եաք, պէն-
տէ միսաֆիրէրի գարչըլամահա
կիտէյիմ տէյէրէք, վէրտիվէն
պաշընա էնտիղի սըրաաա, սալօն
գաթընտան պիր ճամ գըրընթը-
սը կիւրիւլթիւսիւ տիր չըքտը:

— Գօշ Լիւսի, կղեմէս սա-
լօնտա լամպալարը գըրտըր քօրքա-
լըմ:

Մատմաղէլ Լիւսի աճէլէ սա-
լօնա կիրէր. քէն գարանլըքտա հըզ
իլէ կղեմէսէ չաբըրլար:

— Քէօր հայվան, աղ տահա
պէյնիմ տագըլաճաք աը, նէ՞
եաքաըն եինէ պիր շէյ մի գըր-
տըն:

— Ամանըն, պէնտէ պիլմէմ
նէ օլտու, տալիսին իւստիւնտէ
ղարանլըքտա քիրպիթ զութու-
սընը արար տուրուրէաա, էլիմէ
ղաղ լամպասը կէլինճէ, սու շի-
շէսի սա՞նմայըմ մը, պիր եօու-
տոււմ իշէյիմ տէյի եօխաքը զալ-
տըրընճա, լաքըրտաա ֆաննուս
թէքէմէ տիւշտիւ զըրլար, թէք-
միլ իշինտէքի զաղաա իւստիւմէ
թէօքիւլտիւ:

— Վույ տէմէ չըլարըրըքմ
շօնտան պիր քիպրիթ եաք, պա-
գայըմ օրթալըք նէ՞ հայէ կիրմիշ:

— Քիրպիթ մի եախայըմ,
պէն տէյի օլմատըմ, իւթիւմ
պաշըմ թէքմիլ զաղ օլտու, քիր-
պիթի տութուշտուրունճա լար-
ղըաաա բարլարըմ:

(Շարունակելի)

ՀԻՓԵԱՅԱԹ

Ալաճաքըր պօրճուրունա:

— Տօսթոււմ պանա պաք,
պէն սանա օլու բարայը վէրաիմ
իսէ կիւնահա կիրմէտիմա, պէն
էվլաա սահիպիյիմ, եաքըն օ պիր
կիւն էօրիւրոնէմ սէնտէն ալաճաք-
լը օլտուղըմ նաթըլ իսպաթ էթ-
օինլէր, հիշ տէյիլ իսէ պանա պիր
սէնէթ վէր:

— Գարտաշ սէնէթ վէրմէք
գօլտյ տմա, վատէսինի՞ նաթըլ
թային էթմէլի:

— Չօք շէյ . . . իւչ այ, պէշ
այ, պիր սէնէ, էվէթ պէն ըա-
ղըյըմ, պիր սէնէ վատէ քօյ պիր
սէնէթ վէր:

— Էյի սէօլէեօրսուն տմա,
պիր սէնէաէն էօլէճէյիմի պիլսէմ,
շիմտիտէն իստէտիղին սէնէթի
եաղտըր վէրիւր իտիմ:

..

Էվէլի կիւն տիրէնճինին պիրի
տաքթօր Կօմպէրին էվինէ կի-

տիպ, տողրու սալօնա չըքար. ու-
չաք հաստա զանն էտէրէք տող-
րու էֆէնտիսինին օտաւորնա կէօ-
թիւրիւր. տօքթէօր սօրար:

— Նէն վար . . .

— Ալլահ աշգընա օլսուն տօր-
թէօր, չօճուլարըմ աճ տրըլար,
պանա պիր սատաքա իհսան է-
տին:

— Իշթահըն նասըլ տըր, ա-
մէլին վա՛ր մը, տիլինի չըքար
պաքայըմ:

— Էֆէնտիմ եաղնըլընը վար,
պէն խասթա տէյիլիմ:

— Սէն քէնտինի պիլմէյօր-
սուն, խասթա օլմասն հէֆիմ
գըսմընտան սատաքա իստէմէղ-
սին:

Պիղիմ միւսիւ Գօրգօթ, գա-
յըմ վալիտէսինին ճէնաղէ ալայը
արքասընտան աճը աճը կէօղ եա-
չը տէօքէրէք կիթտիկի սըրատա,
մուղիպ պիր, տօթու ետնընա
եաղլաչարադ տէտի:

— Պաչընըղ օղ օլսուն էֆէն-
տի, քէտէրինիղէ պագըլըրսա գա-
յըմ վալիտէսինի չօք սէվէր իմիշ
սինիլ:

— Պու կիւն իք տէֆա տըր
քի գայըմ վալիտէմէ մարադա-
սըղ սօքաղա չըքայօրուղ, գալ-
կաճը խույու գըրըլարքտան սօղ-
րա էօլտիւլիւնէ բէք ճանըմ ետն-
աը տէ օնուն իշին աղլայօրում:

Մատմաղէլին պիրի Բիյանօ
չալտըղը սըրատա տէլիգանլը միւ-
սիւնիւն պիրի տախի Բիյանօ պա-
չընտա աեաքտա տուրմուշ տիյ-
նէրքէն, ահէնկին թաթլըլըղ
պիղիմ միւսիւլէ բէք զիյտտէ թէ-
սիր էթտիկինտէն տէտի:

— Ահ մատմաղէլ, սահիհէն
մուղիքա, պիրպիրլէրինի սէվէն-
լէրին լիսանը տըր:

— (Պիր սաֆլըքլա) Էվէթ միւ-
սիւ, օնուն իշին տիր քի՛ պիր
գըղ էվէնտիքտէն սօղրա բիյա-
նօյու թէքք էտէյօր:

Իքի բէրուքէր մապէյինտէ:
— Եահու պիրատէր պու կիւն
սէնի պիր սէվինն իշինտէ կէօրիւ-
եօրում:

— Էվէթ արգատաշ, պու
կիւն չօք քէյֆիմ վար:

— Սէպէպի . . .

— Ահ, պիլմէղսին, պիր վա-
գըթտան պէրի չիւվիէլէնիօրու-
տըմ քի պէնիմ պաշ քալֆամ
պիղիմ գարը իէ խաֆի պիր իւն-
սիւլէթտէ տիր, հիտտէթիմտէն
էօլէնէքլիմ:

— Էյ սօղրա նէ՛ օլտու . . .

— Թահգիք էթտիմ քի օտէյիլ
իմիշ, պիր պաշկասը իմիշ, եիւ-
րէյիմ ըահաթլանտը:

Իքի ճանտան ահպապ մա-
պէյինտէ:

— Ահ, էօյլէ իսէ սահիհ տիր,
էվէնիօրսըն գարարը վէրտին
հէ՛ . . .

— Էվէթ, սէնտէ պէնիմ կի-
պի եաքսանա՞ . . .

— Իքիմիղ պիրտէն էվէնիւր-
սէք նէյէ՛ եարար . . .

Իքի ճիւնիւն պիր մէյիսանէտէ
իշիպ, իշիպ քէօր սէրհօշ օլտուգ-
տան սօղրա, գօլթուք գօլթու-
ղա տըշարը չըքարքէն պիրի,
բարմաղը իլէ օէրի կէօթէրէրէք
տիկէրինէ տէտի:

— Եահու պիրտտէր, կիւնէշ
տէօնմէղ, տիւնեա տէօնէր տէր-
լէրսէյիմիշ կէրչէք իմիշ:

Ա Ռ Ա Մ

Կոմս Հէրպէրդ Պիզմարք, Գեր-
մանիօյ արտաքին գործոց նա-
խարարը Պուկար պատուիրակոց
հետ տեանուած միջոցին կըսէ
«Մենք Ռուսիոյ հետ ձեր վէճը,
միշտ իբրեւ ընտանեկան վէճ մը
նկատած եմք» Առ այս Պ Սգոյի-
լոֆ զօրավար Գալպարսի ալնար-
կելով, հետեւեալ պատասխանը
տուեք է «Այո, բայց երբ կայ զո-»

քանջ մը որ տան մէջ խռովու-
թիւն կը հանէ, այսպիսի վէճ մը
գիւրաւ ամուսնաթողութիւն յա-
ւաջ կը բերէ»:

Ինչ որ ալ ըլլայ, կրկնաչուի-
նեալ վերոգրեալ առածը զո-
քանջներու այնչափ պատիւ չը բե-
րեր:

ԳՐԱԿԱՆ

Այս անգամ սկսանք հրատա-
րակել «Փախստական մայր» անուն
թատրերգութիւն մը որուն նիւ-
թը քաղուած է տեղական կեան-
քէ և որ պատանեկութեանս ա-
տեն գրած եմ: Անշուշտ թերու-
թիւններէ վերծ չէ այս երկս,
սակայն այժմու թատրերգու-
թեանց ալ չը նմանիր, որոց մէջ
նիւթէ և բարոյականէ աւելի ար-
տաքին շրջուցիչ երեւոյթներու
հօգ կը տարուի, նա մանաւանդ
գաղղիարէն ներկայացմանց մէջ:

Այս առթիւ կը ծանուցա-
նեմք մեր Յարգոյ ընթերցողաց,
որ յետ աւարտման սոյն թատ-
րերգութեան, պիտի սկսինք մաս
առ մաս հրատարակել «ՉԱՅՆ
ԱՐԵՍՆ» անուն նոր շինած մէկ
վէպերիս, նոյնպէս տեղական
կեանքէ քաղեալ և պատմական
բազմաթիւ իրողութեամբ: Մեր
այս ձեռնարկը յիշաւի մեծ յան-
դգնութիւն մ'էր մեզ համար,
սակայն նախկին հրատարակած
«Բերայի գիշերներ» վէպիս, Ժո-
ղովուրդէն քիչ շատ գտած ըն-
դունելութենէն քաջալերուելով
ատիկեցանք այս երրորդ վէպն
յօրինել, յուսամք որ ուրիշ հրա-
պարակագիրք եւս Ժողովուրդը
փոխանակ մէկ մը ջրերուն տակ,
մէկ մը օղերուն մէջ սաւառնե-
լով ձանձրացնելու. նոյն իսկ Ժո-
ղովուրդեան հասկանալի վէպեր
թարգմանեն՝ եթէ չեն կարող յօ-
րինել:

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆ ՄԱՅՐ

ՌԱՏՐԵՐԳՈՒԹԻՆ ԵՐԵՔ ՄԱՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

Ա Ն Ձ Ի Ն Ք

Յովսէփ—Պօլսեցի վաճառական

Մարգարիտ—Իւր կինը

Սաթիւնի—Ազգականներն

Էլպիս)

Կատարինէ—Սպասուհի

Յակոբոս—Սպասուոր

Ատոմ—Յովսէփին գրագիրը

Բարսեղ—Ձմեռանցի հասառու

Արմենակ—Իւր որդին

Ստեփան—Բարսեղին բարեկամը

Ձուարթուն—Բարսեղին ծառան

Գիւղացիներ, Զինուորներ, Ձարա-
գործք :

—o—

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Տեսարանն է Օրթագիւղ Պ. Յովսէփի
տան մէջ, գարգարուն սենեակ մը.
Յակոբոս ծառան կարասիները կը
մաքէ :

Յակոբոս վերջէն Կատարինէ

Յակոբոս—(կարասիներն մաք-
րելով) Ծառայել, միշտ ծառա-
յել, երբէք չեմ գիտեր թէ հը-
րամայելն ի՞նչ բան է . . . մեծա-
րելի անուանա ծայրն ալ ՈՍ մը
աւելցուցեր՝ զիս Յակոբոս կան-
ուանեն. ամենէն աւելի սա գը-
րագիր Ատոմին կը դայրանամ,
կարծես թէ զիս բարկացնելու
համար. դիտմամբ Յակոբոսին
վրայ միշտ աւանակ մ'ալ կաւել-
ցնէ . . . ինչ մեղքս պահեմ, սա
Ատոմը զգուշիկ կ'պիտին մէկն է
ինծի համար . . . այս անիծեալ
ճանճերն ալ սովորաբար մաքուր
ամանները կը մնառնեն . . . բնդ-
հակառակը տիկինը մեծ համակ-
րութիւն ունի սա գրագրի կտո-
րին . . . ո՛հ, կիները, կիները,
եւա նախամայրը չէ՞ր որ օձը
պատրուակ բռնելով Ագամը խա-

բեց . . . ես միշտ կը պնդեմ որ
սատրակարգեալի մը հետ, այս
աստիճան մտերմութիւն հաստա-
տելը անվայել բան է . . . անվա-
յել . . .

Կատարինէ Յակոբոս

Կատարինէ—(բլաթով մը թէ-
յաման ձեռքը) Յնդած շաղակ-
րատ, առտուանցով դորտի պէս
դարձեալ ի՞նչ կը կռկուս :

Յակոբոս—Վա՛յ, օրիորդ Կա-
տար . . . թէյամանդը կը պաղի
խնդրեմ ճամբադ շտրունակէ :

Կատարինէ—Տաքցնողը ես եմ,
քեզի չը վերաբերիր :

Յակոբոս—Անշուշտ . . . այդ
յատկութեանդ վրայ միշտ կը
հիանամ :

Կատարինէ—Յակոբոս, լե-
ղուդ քեզ քաշէ վերջը կը զղջաս :

Յակոբոս—(դայրանալով) Օրի-
որդ մաքրմանի կերելի որ երէկ
գիշեր դարձեալ քնհատ մնայեր
ես, օրովհետեւ պարսն Ատոմին
մեկնիլը ես չիմացայ :

Կատարինէ—Պարոն Ատոմին
ուշ կամ կանուխ մեկնիլը ինծի չը
վերաբերիր :

Յակոբոս—Ինչպէս չէ, կար-
ծեմ դուռը միշտ դուռն կը գոցես
ետեւէն :

Կատարինէ—Այո՛, ինչպէս որ
սովորաբար ալ դուռն կը բանաս :

Յակոբոս—Խնդրեմ օրիորդ
այդ խօսքով ի՞նչ բան կուղէք . . .

Կատարինէ—Ըսել կուղեմ որ
քեզի չէ ինկեր տիրուհւոյդ գոր-
ծերուն խառնուիլ, և թէ, տի-
կին Մարգարիտ կէս ժամէն պիտի
արտաքսէ զքեզ այս տունէն :

Յակոբոս—Ես ալ կըսեմ որ
քառորդէ մը դու պիտի արտաք-
սուիս այս տունէն և թէ՛ ամեն
բան պարսնին պիտի յայտնեմ :

(Ներսէն զանգակ կը հնչէ)

Կատարինէ—Ա՛յ . . . տիկի-
նը կը կանչէ . . . ո՛հ թէյը պա-
ղերէ, հիմա ինչ ընելու է :

Յակոբոս—Ձարմանալի հար-
ցում, տաքցնելու է :

Կատարինէ—(Թեւը ուրերելով)
Առ քեզի պատուական կամիթ մը
որ մէյմալ կատակ ընելը սովորա-
յակոբոս—Ա՛յ, ա՛յ աս միա-
քըդ պահէ, ես ալ փոքրիկ Սա-
թիւնիկը պիտի համոզեմ որ դըն-
թոսեղով, միտդ կըծէ :

Կատարինէ—Ես ալ բոլոր ե-
փած կերակուրներուդ մէջ աղ
պիտի լեցնեմ որ պարոնէն յան-
դիմանութիւն լսես :

Յակոբոս—Ահա սաղայեալա-
կան խորհուրդ մը՝ որ երբէք
մտքէս չէր անցներ :

Կատարինէ—(զանգակը կը
կրկնուի) Ահա եկայ տիկին, ահա
եկայ. (Յակոբոսին) վերջին ըսե-
լիք մ'ալ ունիմ :

Յակոբոս—Ականջս քեզի է :
Կատարինէ Յակոբոս Յակո-
բոս, Յակոբոսին . . . (կը մեկ-
նի) :

Յակոբոս—Կառար. Կատար
ապալայ, Կատար խաթուն . . .
ա՛հ ստատանի՛ ձագ. օր մը այս
հրէշը զիս պիտի խնդեցնէ. վեր-
ջապէս ալ ընելիքս որոշեցի . . .
այս տունը ձգելու երթալու է,
ալ համբերելը կարելի չէ. Յակո-
բոս կրակ վառէ, Յակոբոս շուք
բեր, Յակոբոս կերակուր պատ-
րաստէ, Յակոբոս վար, Յակոբոս
վեր, մեղաց տէ՛ր կըլլան եթէ
զիս Յակոբ անուանեն. քստմնե-
լի՛, պախարակելի՛ ՈՍ մը առեւ
ետեւէս ինկեր, զիս կը հալա-
ծեն :

Յովսէփ, Ատոմ, Յակոբոս
Յովսէփ—Մեզ մինակ թող
Յակոբոս . . .

Յակոբոս—(մեկուսի) Կատարի-
նը հայիլը բան մը չէ (կը մեկ-
նի) :

Յովսէփ—(աթոռ մը ցոյց
տալով) Սիրելիդ իմ պարոն Ա-
տոմ, դու զիս կը խրատես թէ
դործէ չը քաշուիմ, իրաւունք ալ

ունիս . սակայն պէտք է գիտնաս որ ես ալ բանաւոր պատճառներ ունիմ գործէ քաջուելու : և հիմա զանոնք քեզ պիտի բացատրեմ :

Ասում— Տէրիմներեցէք, միտքըս աղէկ չը կրցայ հասկցնել, դուք ձեր դործին տէրն էք, ինձպէս մի միայն գործակատարի մը բացատրութիւն ապու ծանրութիւնը մի առնուք :

(Շարունակէ)

ՏՕԲԹ. ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԷՖ. ԹԵՐԶԵԱՆ, վասնագէտ կուրծքի և կոկորդի հիւանդութեանց, պիտի գտնուի ամեն օր Պահճէ-գարու Համիտի-յէ ճատաէսի թիւ 38 ջալքեան Պօղոս Էֆէնտիի դեղարանը, ժամը 5-7, իրեն դիմող հիւանդները դարմանելու համար, նոյնպէս ուրբաթ օրերն պիտի խնամէ անկարող հիւանդներ նոյն դեղարանի մէջ :

Ե Ի Ա.

կամ

Ո Ւ Ղ Ե Յ Ո Յ Յ

Իդական սեռի ձեւադիտութեան

Գալէնտէրեան էֆի. սոյն ընտիր

և օգտակար երկասիրութեան երկրորդ տեսքն ալ հրատարակեցաւ : Կեդրոնատեղին է իւր գրասենեակն ի Մահմուտ փաշա Եարմաճէտիտ խան վերի յարկ թիւ 5, Իւրաքանչիւր տեսորի գինն է 3 գահեկան :

Ո Ւ Ս Ո Ւ Մ Ն

ԳՐԻՍՏՈՆԷԱԿՈՆ ՀԱՒԱՏՈՅ

Ըստ վարդապետութեան Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ :

Երեւոյ :

Յօրինեաց :

Սահակ Ա. Խանճեան

Վաւերացմամբ Ազգ. կրօն. ժողովոյ

կը ծախուի ամեն հայ գրաստանաց քով ի գին 60 բարա-յի : Կեդրոնատեղին է Յ. Գալտֆեան գրատունը :

ԻՆՔՆԱՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԻՆ

ընդդէմ

Գիշական, Գաղղիական, Միզանցբարբուքային և այլ ափրող խտան հիւանդութեանց :

Հեղինակ.—Տօքթ. Սամուէլ Լա Մէթթարգմանեց Բ. . Պօղանեան գին 6 զրի

Կեդրոնատեղին է Պօղանեան գրատուն :

ՊԱՐԶ ՕՐԱՅՈՅ

1887 Թուականին Գրիստոսի

Սեփականութիւն

Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի Գին 40 փարա

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԲ

ՊՕՁԱՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Չագմազ ճըլար-Եօդուչ, Ստեփան Զէյմէի դէմ, թիւ 36 :

Յրանսերէն Քերական, Հանդեր. Հայերէն բացատրութեամբ, ի պէտճ ազգային վարժարանաց և ինքնընտել ուսանողաց. գին 60 փարա :

Պատկերագործ պարզ քերական, բարեփոխեալ.—գին հատով 10 փարա, հարիւրով 3 փարա և հազարով 4 փարա :

Մանկանց բժիշկը կամ առաջնորդ ծնողաց և ստնտուաց, Հեղինակ Տօքթ. Բ. Մինճեան.—գին 60 փր : Գաւառներէն ո՛վ որ վերջին երկու գործոց գինը զրկէ — դրամով կամ թղթատարական գրուով—յաւջորդ փոստայով անյոյժ պ կ'ստանայ, առանց որ և է ծախուց :

ՉՈՃՈՒԿԼԱՐ ԻԶԻՆ

ՏԱԳԻԳԵՍԻՆՏԷ ՉԷՔԻԼԻՐ ՀԷՐ ՆԷՎԻ

ՅՈԹՕԿՐԱՖ ՐԷՄԻՄԼԵՐԻ

Ե ԲԵՆԻԿԱՄԻՆԵՆ 20 զրու :

12 ԲԵՆԻԿԱՄԻՆԵՆ 30 զրու :

Ր. ԳՐԱՐԱՇԵՆՈՆ

677 Ն. Գուլէ Գաբուսընտա Ն. 677

Մեզբիւր Փօթօկրօֆիանէտէ Փօթօկրաֆ ալաթ ու Էտէվաթը տալի Փիրուլթ օլունըպ, ուսուլի՝ մէճնաւէն թարիֆ իտիլի :

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԲԱՆՈՆ

ԻՄԲԱԳԻՐ Յ. ՀԱՃԵԱՆ

ԲՕԼ ՖՅՅԱՃԵԱՆ

ԵԻԻՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԿԷՕՁԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻԻԹԷԱԼԻԴ

Ա.Լ.Ե.Ա.Թ. Թ.Ի.Ի.Ճ.Ճ.Ա.Ր.Ը

Մեզբիւր մաղապատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալիդ Էնվայի ալէաթ ու Էտէվաթ մէվնուտ տըր :

Էզճիւմէ, Էոսմուշադ վէ սէրթ լասթիգտէն (գառնչուսան) մաամուլ մէվաատը միւթթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, Էնվաի չիլիկալար, Էլէքթրիք մաքինալարը, միզան իւլ հափա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ Էյի ճինս կէօզիւրլէր պուլընմադտա տըր :

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըլաթ վէ թամիրաթը Էհվէն Փիլաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր :